

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

3. Quantum Deus in peccatoribus reducendis agat ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

sub terra latet, sed cum tempore se se exerit. Quin & vlcera ipsa tandem rumpuntur, ac saniem suam effundunt. Ita Ernestus ille, animo torus alius, externa tamen specie aliquamdiu talis permansit, qualis antè fuit. Studuit, orauit, modestiam exhibuit, sicut lychnus, qui aliquamdiu etiam extinctus caler. Et multi, pro dolor, sic fallunt, hypocritæ, laruari, palliati, sepulchra dealbata. Sed nihil fictum diuturnum. Plerumque se se sequuntur oculus & animus, atque *ex abundantia cordis, os loqui.* Math. 12. 34. Igitur Ernestus quoque tandem cœpit fastidire libros, fugere labores, nauscare orationes, conqueri de prolixitate diuinorum officiorum; iamque crebrius largiusque potitare; frequentius ludere, licentiùs loqui, inhonestiùs joculari, enimuero siue pueros, siue puellas ipsâ ætate innocentes, impudicis manibus inuadere; atque ea agere, quibus leges ignem decreuerunt. Præcipuè autem cupidè veniebat ad suam cognatam, apud quam comessari, diutiusque commorari, quin & pernoctare sæpius amabat. Quæ omnia ijs, qui eum antè nouerant, vehementer displicuerunt. Illi autem, quorum officium erat, magiæ reos indagare, per torturas reorum longè de eo plura arcanioraque intellexerunt. Certis enim & pluribus indicijs deprehenderunt, eum se se dæmoni, quem ei cognata, suo loco, substituerat, mancipasse; choreis veneficorum sæpius interfuisse; homicidia perpetrasse; iamque eomplures seduxisse, atque eodem crimine implicuisse, cum quibus inierat familiaritatem. Itaque iuuenis ille nobilis, familiæ vltimus, ingeniosus, doctus, antea modestus, temperans, & Angelus habitus; iam Veneris & diaboli mancipium, veneficus, homicida, & aliorum seductor fuit.

Nemo dicat, ob sua se peccata veniam ampliùs non posse impetrare; ideò neque orare, neque oculos ad cælum leuare se audere; quia quantacumque sit peccatorum vel magnitudo, vel multitudo, tamen maior est Dei bonitas & misericordia, quæ est infinita; estque Deus magis ad misericordiam, quàm ad vindictam pronus; *cui proprium est misereri semper & parcere.* Quod promisit, seruat. Promisit autem veniam, quisquis eam contrito corde perat. Nullus in eo sperauit, & confusus est; neminem despiciit, nisi qui de eo desperat. Si Deus peccatores non audi-

Mat. 18. 13.

Psal. 49. 15.

Ezech. 18. 31.

Ierem. 3. 1.

ret, frustra Publicanus dixisset: *DEVS, propitius esto mihi peccatori*; qui ob hanc orationem tamen iustificatus est. Talis iudex est *DEVS*, vt non cogatur punire peccatores, vult veniam precibus à se exigi. Immò, vt exigamus, ipse nos prouocat, iubet, instigat: *Inuoca me in die tribulationis, & eruam te*. Ideò factus est homo, vt homines in eum magis confiderent; vt eorum iudex, eorum fieret mediator & aduocatus; & errantem ouem humeris impositam reportaret. Mittit Angelos, Confessarios, Concionatores; ipse *stat ad ostium & pulsat*, & verè quosdam compellit intrare. Quare nemo est tantus peccator, qui habeat excusationem, quasi pœnitentiam agere non potuisset. Si perit, suâ culpâ perit; non negligentia pastoris. Bonum pastorem habemus *CHRISTVM*, nulli labori parcit; vigilat, attendit, omnia indagat, vt possit, quod amisit, reperire. Videte enim, quomodo hanc errantem ouiculam quæserit, & quantis modis ad caulam suam reuocârit. Iudices adolescentis miseram vicem miserati, Principi rem indicârunt, ab eo intellecturi, vnde ætatulæ huic, ac tam præsentis malo medicina fieri, & tam nobili sanguini parci posset, ne tam præclara tantæ familiæ decora vnus sanguine mergere, & tot insignes auorum imagines, hâc vnâ velut spongiâ delere necesse foret. Et illi quidem hac mente rem Principi detexerunt, Deus autem iuuenem ad viam salutis atque pœnitentiam voluit retrahere. Quanta hæc est *DEI* bonitas? Quis Rex, quis Princeps, quis dominus à subdito, & pauperulo grauissimè offensus, prior, & vltro mittit ad offendentem, eique & veniam & pacem offert? & qui vel aliquid simile veniam vltro petentibus fecit Iulius Cæsar, quantum laudatus est ob clementiam à Cicerone? Non prior tamen Cæsar gratiam obtulit, sed gratiam prius flagitantibus concessit. At *DEVS* tantæ est benignitatis, vt etiam homines roget, ne diffidant de sua bonitate. Quare non modò à conuersis suam faciem non auertit, sed etiam ad auersos vltro se conuertit, eosque ad conuersionem cohortatur. *Et quare moriemini, domus Israël? inquit, reuertimini, & uiuite*. Itemque: *Si dimiserit vir uxorem suam, & recedens ab ea duxerit virum alterum: numquid reuertetur ad eam vltià? numquid non polluta & contaminata erit mulier illa? Tu autem fornicata*

cata es cum amatoribus multis, tamen reuertere ad me, dicit Dominus, & ego suscipiam te.

Hoc planè fecit in Ernesto adolescente, cuius abominabiles fornicationes voluit ad Ecclesiasticum Principem, ad Episcopum & Pastorem animæ illius idcirco deferri, vt eius curâ & industriâ mitissimis modis conuerteretur. Certè Princeps vt audiit, sublatis in cælum oculis, altùm ingemuit, illudque secum, dixit: καὶ σὺ τέκνον; etiãne tu, fili, vnus es è numero istorum? què tantopere de virtute diligebam; quem tanti aestimabam de ingenio? cuius tot auorum & proauorum laudes & decora, tali sine terminantur? Inter quas cogitationes non potuit vtique lachrymas cohibere, tanto impetu, quanto animi dolore ac miseratione prorumpentes. Mox igitur cœpit de remedio, non de supplicio consultare. Nam emendationem indoles, ætas, bonorum virorum zelus, & ante omnia, diuina bonitas promittebat. Factu optimū videbatur, vt iuuenis, si extra carcerem & vincula interrogatus calamitatem suam fateretur, Religiosis curandus traderetur. Itum est ad illum, indicatum haberi de illo non leuia dumtaxat indicia, aut leuium hominum testimonia, sed certa argumenta: Principem autem velle erga eum esse clementem, neque mortem illius petere, sed correctionem; si quidem eam admitteret. Hic iuuenis, conscientia ictus, erubuit, neque multùm tergiversatus, ingenuè detexit, à qua, & quibus modis seductus esset; quot & quàm horrenda mala perpetrãrit; ceterùm sibi pergratum fore, vt, si modus superfit, ea demonis mali seruitute liberetur. Indicatus est illi modus, & Principis iussu Patribus Societatis nostræ commissus est, qui id vnice agere iubebantur, vt si fieri posset, ex hoc jam vstulato ligno adhuc Mercurium fabricarent, educerentque captum in pristinam libertatem. Patres nostri omnem suam operam, pro eo ac par erat, pollicentur; adolescentē domum suam ducunt, noctu diuque familiarem Collegij incolam diuinis rebus, prout ætas ferebat, assiduè exercent, & sacris amuletis, Agno Dei cereo, SS. Reliquijs, aquâ benedictâ, & alijs huiusmodi armis muniunt: ne eum Acheronticus veterator, manibus iniectis, foras in antiquam siluam, & ad montana Saturnalia rapere possit. Ob quam etiã causam eius lateri semper è no-

IV.